Ч. 172 (10.555). Львів, середа 5. серпня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

Lwów
Дирекція почт. Відділ IV. a.

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає від 1—2 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

Сучасні суперечности.

Сучасного читача часописів мусить часто вражати дивна суперечність між двома явищами, які повторюються в царині суспільного життя, істнуючи поруч себе так, немов би вони не знали нічого про своє істнування. З одного боку дипльомати великих держав, ідеольоги Ліги Націй, учені та письменники працюють над будівлею завтрішнього миру виміною думок та перевіркою старих ідей, — з другого боку: конфлікти держав, народів та суспільних кляс розвиваються одночасно і вплив нового, повоєнного світогляду на ці конфлікти є мінімальний.

Чи треба двох різкійших прикладів, як дві актуальні події: марокканська війна і конфлікт англійських вуглекопів з власниками копалень? Лівий французький уряд Пенлеве та Кайо, що прийшов до влади завдяки своїм пацифістичним ідеям, нині, всупереч найкращим бажанням миритись, мусить не тільки піддержувати війну, але ще й зробити її популярною. Найбільше посвячені англійські діячі не в силі віхою ідеєю миру, братерства, рівности та справедливости переконати робітників, що їх домагання можуть довести до катастрофи всього державного організму, а може й европейського промислу.

Байдуже, наскільки в данім випадку виправдані є домагання англійських вуглекопів або французьких комуністів, що хотять задовольнити змагання Ріфанців. Характеристичним є явище, що сучасна цивілізація виступає у двох ріжних формах: в одній гармонійно ясній, що відповідає здобуткам науки та фільософічного світогляду, і в другій: метушливо-темній, що відповідає джерелам суспільно-політичного життя. Ці дві царини не можна міряти тими самими законами льогічного думання. Суспільним життям руководять почування та інстинкти, унаслідженні расами та народами на протязі століть. У цій царині еволюція йде незвичайно пиняво. Почування, які володіли нашими віковими предками: заздрощі, ненависть, жорстокість, жага — лишаються майже незмінними.

Незвичайна перевага людини над звіринним світом у царині інтелєкту не має безпосереднього, доцільного впливу на сферу пристрастей. Сучасні суперечности можна зрозуміти щойно маючи на увазі величезні ріжниці між побудами почувань, зворушень, пристрастей і між впливами розуму. Досить вказати на факт, що люди високої культури та інтелігенції нищили підчас останньої війни скарби мистецтва та инші культурні скарбя, різали жіноцтво та старшів та руйнували цілі простори без ніякої иншої потреби, як вдоволення нищити та руйнувати.

Складність суспільних проблєм, які переживають нинішні народи, має свій корінь у труднощах: погодити розбіжні інтереси та змагання. Від менту останньої війни світ утратив рівновагу, якої не в силі віднайти. Йому тим важше наладнати свій механізм, бо народи і їх провідники все ще силкуються найти розвязку нових труднощів старими засобами. Чуттєві та містичні сили, які заволоділи світом підчас війни, продовжують свій вплив у підземеллях свідомости.

Ніхто нині не в силі передбачити, в якій мірі розум зможе заволодіти шляхами людської історії. Якщо найбільша частина праці розуму буде спрямована на винаходи, що в кожний мент можуть знищити всі культурні надбання народу та держави, можливо, що наші великі цивілізаційні організми жде та сама доля, що старинні народи, які нині вкрив пісок руїни. А майбутні історики, роздумуючи над причинами упадку сучасних суспільностей, скажуть певно, що вони згинули тому, що світ почувань членів цих суспільностей не в силі був переходити таких хутких змін, як світ їхнього розуму.

На культурні теми.

2. Як вступити на шлях до культури?

(До питання про культурність нації.)

Проф. Тумлірц у свойому творі „Grundlinien einer Volksbildungslehre" ужив вислову „halbwilde Ruthenen". Зі змісту розділу, в якому названі слова вжиті, виходить ясно, що не каже він цього зі злоби або упередження, а просто для прикладу й зазначення ріжниці, яка заходить між німецьким і українським, як також словацьким селянином.

В останній праці підносить автор важний чинник, яким є самовиховання. Цей духовий стан не осягаємо примусом, а тільки внутрішньою свободою. До ідеї самовиховання уже доріс німецький селянин, ремісник і робітник. Він не такий як Українець або Словак. „Півдикість" останніх уже зазначується тим, що вони не вміють ні читати, ні писати, навіть своєю матірною мовою.

Отже, на думку його, неграмотність — це перша ознака „півдикости".

Зновуж у листовній відповіді додає автор ще кілька нових рис, котрі робили на нього прикре вражіння. І хоч старається дати вкінці „сатисфакцію" і навіть дає її, а проте зазначує виразно, що культурний рівень українського народу належить до можливо найнизших. Цими рисами є: вбогі, брудні хати, неекономічна праця, тупість і примітивність, недостача духової рухливости та інтересу, та невміння виробити собі певну позицію.

Усі ці закиди, беручи справу субєктивно, минаються з правдою. Назагал кажучи, ми не потребуємо нашим селянином ні перед ким соромитися. Коли зважимо, що ми довгий час не мали рухливого міського елєменту, що весь наш культурний доробок спірався головно на селянській масі, що ця маса у своїй цілости виявила себе у великих змаганнях аж до створення своєї незалежної держави, то побачимо, що в історії не найдемо багато анальогій до цього великого зриву, до таких чисто ідейних змагань. Те все збиває від разу усі закиди, піднесені проф. Тумлірцом.

Але беручи річ обєктивно, не можна не признати слушности проф. Тумлірцові. Бо коли сорок міліонова нація не потрафила задержати в руках усіх надбань, які їй припали уділом, і мусіла у великій своїй частині назад повернути у невольниче відношення, то причина цього мусить лежати таки в самій нації. І вона там находиться. А здебільша є це тіж відємні риси, які проф. Т. зазначує як у свойому творі, так і в листі зокрема. Похибка, яку він зробив, міститься у тому, що свої закиди узагальнив, що не зазначив причин, чому саме такі великі недостачі характеризують український народ, що задля більше різкої характеристики відємних рисів надто зідеалізував німецького селянина, ремісника й робітника.

Та не спорити нам з проф. Т. Бо ні цей спір, ні виправдання з його боку зовсім нам не поправлять нашого положення. Та й не марудити нам над „воріженьками", котрі не хочуть нам створити можности задля повного розвитку нашого життя. Удар, який на нас упав з боку найменше сподіваного, мусить і тим разом приневолити нас до застанови, що світ, який стоїть біля нас і поза нами, ніколи не буде міряти нашої вартости, ні відповідно до кількости пролятих сліз, ні відповідно до того, чи й як будемо нарікати на перешкоди, переслідування та гніт. Світ буде міряти нас відповідно до нашої внутрішньої вартости, відповідно до тих цінностей, творцями яких ми мусимо стати, коли хочемо здобути її задержати за собою право на життя.

Творцями цінностей будуть завжди одиниці. Та щоби вони народилися, а народжені, щоби мали поле для творчости, мусить загал мати в собі і н т е р е с для цінностей, які приймавби як свої, як необхідні до його життя і розвитку. Це мусить бути і в малих і у великих справах. Тим більше, що сьогодні навіть держава не може вдержатися иншими силами, як тільки повною свідомістю усіх своїх громадян. А основами свідомости є обовязковість і відповідальність. Наскрізь ідеалістичні прикмети, котрі одиноко поведуть і одиницю і загал до найбільших жертв.

Ми можемо гніватися на проф. Т., скільки хочемо, за його згірдливий осуд над нами. Але рівночасно мусимо собі сказати, що всім нам треба прикладати рук і сил і засобів до нищення неграмотности, починаючи від складання букв у неграмотного селянина, а кінчаючи на неграмотности в громадянських основах життя у інтелігента хоч би з університетською освітою. Треба просто оголосити святу війну, хрестоносний похід проти всіх [illegible]вих неграмотностей, похід, котрий своїм святим запалом захопив би усіх і повязав усіх на одному великому фронті. І я свято переконаний, що у нас є ще дуже великі засоби до такої праці-боротьби.

У нас всіх уже є почуття нестерпного нашого положення. Одначе не почуття негативне. Для рівноваги треба перейти нам до позитивного. А таким буде: не ховати голови в пісок, не закривати собі очей на вид перешкод, не маловажити ніодного противника, але сказати собі одно, що на протязі короткого життя тут на землі кождий з нас віддасть якусь частину себе на те, щоби серед загалу нашого народу повстало якнайбільше одиниць, котрі серед найтяжших умовин матимуть тільки на устах: „Тут стою, тут впаду, тут дібюся кращого, бо інакше не можу". І коли те одно будуть вони зазначувати ділом.

М. Галущинський.

По широкому світі.

Небезпека анґл. страйку відсунена.

Ґенеральний страйк в Англії усунено в останній хвилині інтервенцією уряду, який зобовязався субвенціонувати найбільш загрожені підприємства. Промисловці відкликали заповіджене виповідження служби на два тижні, підчас яких будуть вестись переговори про конкретизацію урядової обітниці. А проте небезпека страйку не усунена в цілости; теперішнє становище називають „завішенням зброї". Обіцянкою субвенції для промисловців з державного скарбу не вдоволені ані робітники, які бачать вихід зі ситуації в націоналізації вугляного промислу, ані промисловці, які стають залежними від урядових чинників.

Проти такої політики Болдуїна виступив надзвичайно гостро Льойд Джордж, який назвав рішення уряду найбільш некупецьким вчинком, якого колинебудь допустився якийнебудь анґл. уряд. Нинішнє зобовязання уряду — каже Л. Д. — стане прецеденсом для усіх анальогічних конфліктів у ріжних инших галузях промислу, а найбільш терпітиме податник, який буде приневолений покривати грошеві зобовязання уряду.

Війна в Марокко.

Офіціяльно заперечують з Парижа, наче би Абд-ель-Крім дав якунебудь відповідь на французько-іспанську мирову пропозицію. За те Абд-ель-Крім розіслав обіжник до своїх союзників-мусулман, де каже, що лише на основі повної суверенности Ріф-Кабілів може заключити мир. Вістки з фронту кажуть, що в повітря вилетіли дві військові станиці (форти) французів.

Заговір на життя Куліджа?

З Ню-Йорку повідомляють про арештування якогось Клійна під закидом задуманого атентату на през. Куліджа. Арештований буцімто склав зізнання про якусь анархістичну організацію, яка готовила

чамах на Форда, Рокфелера і Едісона.

Король Борис проти режіму терору.

У звязку з постійним зростом невдоволення болгарського громадянства з режіму насильства й терору, веденого урядом Цанкова, король Борис візвав 29. липня премєра Цанкова до зголошення димісії. Цанков згодився уступити під умовою, що новий уряд не буде переслідувати членів його кабінету. Безпосередньо потім відбулась у короля конференція лідерів опозиційних партій, на яку явились два б. міністри уряду Стамбулійського Турлаков і Томов, соціял-демократ Пастухов, демократ Малінов і радикал Костурков. Король доручив утворення нового кабінету Турлакову, під умовою, що не буде вести ніяких репресалій проти діячів з минулого. Новий кабінет має бути коаліційний, складений з хліборобської партії і партій міщанських. Туркалов застеріг собі час до надуми. Ця звістка має стільки познаку ймовірности, що вже давно було відоме компромісове становище короля Бориса, яке після масових крівавих присудів у звязку з атентатом на софійський собор довело навіть до фактичного інтернування короля Бориса в його замку реакційною військовою камарилею. Всеж, з огляду на білгородське джерело цієї телеграми, вістка про зміну болгарського кабінету вимагає ще потвердження.

Амнестія в Італії.

З нагоди 25-літнього ювілею занування короля видано амнестію для політичних злочинців. Виключеними є провини, звязані з якимось убийством. Таким робом процес за вбивство Маттеоті стоїть поза амнестією. Опозиція прийняла заповідь амнестії поки ще не появився сам закон — дуже скептично. Вона вважає, що счеркування кар за поважні провини не може причинитися до привернення почуття відповідальности, яке режім фашистів загирив у цілому італійському громадянстві.

Подув реакції в Югославії.

Новий югосл. уряд предложив скупштині пресовий законопроєкт, вироблений ще старим урядом, з додатком драконської статті про цензуру парляментських комунікатів і посольських промов. Опозиція склала заяву, що таким робом парлямент зводиться до фарси, унеможливлюючи виборцям інформуватися й контролювати діяльність послів. Опозиція зробила демонстративну сецесію; урядові партії прийняли законопроєкт з виїмком згаданої статті, яку ще раз одіслано для заопініювання уряду.

Нові заворушення в Китаю.

В м. Нанкінг прийшло до крівавих сцен на тлі суперечок про платні. Урядовець Англійської експортової фірми стрілив до натискаючої юрби робітників. Його вбили, а двох Англійців пірвали. Чужинці в Нанкінг втікають на воєнні кораблі, стаціоновані у порті. В Шангаю прийшло знову до стрілянини поміж англійськими моряками й китайськими страйкуючими робітниками. В звязку з тими двома епізодами, китайська проблєма знову ввійшла в гострійшу стадію.

Евакуація Поруря.

Офіц. нім. комунікат повідомляє, що з д. 1. серпня є звільнена від французьких військ ціла територія Поруря, протизаконно занята французько-бельгійським військом 10-го січня 1923 року, за виїмком трьох міст: Діссельдорфу, Дуйсбургу й Рурорту, де перебувають ще французькі гарнізони. Підчас евакуації не прийшло до ніяких конфліктів з місцевим населенням.

З нових подій та ідей.

Хемічна війна.

Розвиток промислу в розвинених країнах Европи потягає за собою нові винаходи засобів боротьби в можливій новій війні; зокрема надто великий розвій літакової та хемічної промисловости висуває на перший план нові методи боротьби літаками та газами.

Війна майбутнього—це переважно війна літаків та газів—це війна, де площа вразливости ставатиме ширшою в порівнанні з недавно минулою світовою війною.

З доручення Ліги Націй утворено тимчасову мішану комісію для редукції зброєнь, котра, між иншим, розглядала й питання хемічної війни. В тій цілі вона звернулась до відповідних наукових сил, щоб вияснити, наскільки шкідливо може відбиватись хемічна війна на звіринім та ростинним життю. Професори ріжних держав подали потрібний матеріял у цій справі, а дані були представлені комісією в справозданні до Ліги Націй, зміст якого передаємо в короткій формі.

Хемічна „зброя“ ділає на складові частини клітин, викликаючи зміни в організмі, до степені смерти.

З погляду фізіольогічних проявів, можна поділити ці шкідливі тіла на три категорії:

а) *дражливі*, що викликають сльозливість, чихання або міхурі,

б) *задушливі*,

в) *отруйчі*.

Дражливі тіла мають завданням лише робити людей нешкідливими, обеззброюючи їх, не спричиняючи смерти, щоби стали боєнездатними.

Складники, що викликають сльозливість, спричиняють нестерпучий біль очей, осліпляючи людину на той час, коли вона находиться в сфері газу.

Гази, що викликають чихання є складниками аршеніка; вони причиняють повторні кризи чихання, приступи задушливости, міцні болі голови, *примушують людину скидати противогазові маски* й таким чином дають спроможність иншим газам впливати шкідливо.

Гази під назвою „муштардових“, як їх називають, іперіт, причиняють рани на шкірі, та сльозистих оболонках. По мірі того як іперіт вівітрується, великі міхурі зявляються на тілі. Скількість тих ран залежить від того, наскільки людина знаходиться під впливом цих газів. Невважаючи на те, що вплив цих газів можна поборювати, вони відбиваються на здоровлю людей. Терен, який заражено іперітом, опоганює тих, хто переходить ним або розташовується там. Іперіт проходить в одяг, який своїм дотиком до тіла спричиняє міхурі. Терен і предмети, які заражено іперітом, зберігають свою шкідливість на протязі кількох днів.

Задушливі гази ушкоджують смертельно легені приливом течви від крови до легеневої порожнечі. Людина вмирає в спазмах жахливої агонії. Один з цих газів, фосжен, найбільш вживався підчас світової війни. Инші гази цеї категорії впливають просто на кров, спричинюючи смерть, через серце, без болю.

Отруйні гази паралізують нервову систему, але лише в випадках великого їх скупчення.

Взагалі чинники, вживані в минулих боях, посідають не лише одну з зазначених властивостей, а звичайно їх комбінують, збільшуючи їх шкідливу діяльність. Або викидають кілька субстанцій, або одна субстанція посідає ріжні властивости, чи то в формі вибухових матеріялів чи то газів.

Остання війна вже користувалась всіма зазначеними газами, але можна собі уявити, пише проф. колюмбійського університету в Ню-Йорку Zanetti, винахід газу, який ділав би на травні функції або який викликав би великі блювання; все це лише в гіпотезі.

Спочатку війни скількість задушливих газів доходила до 30, в той час як нині їх нараховують понад тисячу, але така зростаюча скількість газів, каже сен. Palermo, римського університету, не дає приводу допускати, що найдуться нові продукції, а такі гази, як фосген, іперіт, хльористе зєднання ціяна, що займали перше місце серед 30, зберігають це-ж місце серед теперішньої тисячі.

Ділання газів на звірята теж саме, що й на людей. Щодо ростин, то вплив на них не носить глибоких слідів.

Які можуть бути й існують засоби боротьби проти вище згаданих газів?

Існують в тій цілі апарати двох видів: так звані ізольовні та фільтровні. Перші, на зразок водолазних, ізолюють людину від доокolишньої шкідливої атмосфери, постачаючи їй кисень. Теоретично ці апарати можнаб вживати проти всіх шкідливих газів, але з огляду на їх непрактичність у бойових обставинах, їх заступають апарати фільтровні. Ці останні мають фільтри в виді пористих рідин або хемічних реактивів або справжніх сит.

Але, як каже проф. Angelli, коли скупчення газів переступають певну

В. Ю. КИСІЛЕВСЬКИЙ.

Лист з Канади.

Весна.

Гра в „hockey“ нагло перервалася, бо майже за одну ніч стопився на стопу грубий лід.

„Hockey“ належить до найпопулярніщих зимових спортів в Канаді. На леду уставляються дві ворожі партії, всі на лижах, та стараються закривленими патиками, „hockey sticks“, загнати мале деревляне кружевце в брамку ворожої партії. Що тут за сила комбінацій повстає, з якою завзятістю і запалом гра йде! Лід як скло, лижі гострі, морозна, соняшна погода!

Степ вкритий снігом, з нього виставе висока золота трава. Довкола безмежні ліси.

Посеред цеї дикої околиці — на леду йде завзята гра в „гакі“, голосна, весела.

Фарми далеко в лісах, на милі одна від другої.

Сонце ховається из овиді, темний ліс тоне в якомусь дивному фіолетовому відблеску.

Гра скінчилася, голоси стихають і всі готовляться повертати домів. В сніговій хаті на леду, від вітру, перебирають черевики.

Темніє.

Пси насторожили вуха... З ліса вийшов здоровий вовчисько, постояв на скраю і заздрівши веселе товариство, сховався в кущах.

На вовка мало хто й увагу звертає! Коби тільки близенько підпхався, зараз його котрийсь привитає з малого „репітера“... Тільки треба добре попасти!

Через ніч почав віяти полудневий вітер, і мороз кудись дівся. Біленький сніг, що цілими горами лежав, починає чорніти, корчиться, розлазиться під ногами, наче каша.

Лісами крякають ворони.

Виглянуло сонце, відразу літне, гаряче і сніг топиться ще більше. Вже прерії цілі золоті від високої сухої трави. Долинами збирається вода в озера. Тільки в лісах ще біліє.

Ще один день і наша фарма довкола буде обведена водою. Як рушить з лісів розтоплений сніг, затопить усі дороги, то з тиждень не буде проходу. Коло фарми школа стоїть. Чимраз менше дітей приїздить. Вчора вже „богами“*) приїздили. Але як ще більше води найде, то й богами тяжко буде переїхати.

За яких три-чотири дні, як сонце далі так пригріє, зелень покажеться, нагло, ніхто не буде й знати, коли це сталося.

Так канадійська весна починається, коротенька, але повна чару і краси.

Але і літо повне несподіванок! По гарному, гарячому дні повіє нагло холод, впаде сніг, скопить мороз в... липні! Один-однісенький день вистане, щоби всю ярину знищити.

Велике подвіря на фармі вже висхло.

Кінчиться денна праця, ще тільки сіна в стайнях наложити і видоїти корови.

Вже десь гуси будуть летіли. Треба до „Скачмена“**) поїхати по патрони, бо наші вийшли.

Нема що відкладати. Осідлав коня, та верхом через ліс і степ! В долині пливе вода наче ріка. З лісів віє весною, хоч ще холодною, від снігів.

На „лінії“ вода.

З кущів злітають цілі стада диких куреи. Бідний білий заяць тепер! Не всків ще зовсім вбратись в сиву весняну кожушину та скаче біленький жовтими травами на втіху всім хижакам.

Вже кружляє над озером „яструбриболов“***), хоч вода тільки місцями розмерзлась.

Гей! якби тільки не обернув північний вітер, та не сипнув знов снігом! Але не буде він мати вже давної сили!

На подвірю в „Скачмена“ грають в „бейз-бол“****). Я пристанув до воза з сіном, пустив коня та пішов витатися.

Заговорили про весну, про можливий врожай, снігу було багато, март зимний... Далі взявся і я грати одну партію „бейз-бола“.

Закінчили.

„Ну, що? Добре було?“ Звернувся до мене Франк, син фармера, взявши на руки свою однолітну донечку, — „а у вас що грають в Старому Краю?“

„Грають і футбол... чувем, що й „гакі“ вже принялось...“

„Маєте може яку гру, що ми не знаємо“?

Я надумався трохи...

„О! є! Зветься кічка“!

„Можеб ви нам її показали“?

Я негайно взявся виробляти потрібні „прибори“, щоби показати „Скачменам“, як кічки грається... Пригадалися мені давні часи, коли цей спорт був у нас на зарінку так сильно розвинений...

„Нічого собі гра“! рішив Франк, підкидаючи „кампу“ в гору.

Вже стемніло. Я забрав патрони, попив ще чаю з „кейком“ і рушив здоровим трабом до хати.

Минув ліс. Вода тільки розскакується на всі боки.

На заході йде широка заграва... Горить степ!

Світло то кріпшає, то зовсім темніє. Часами спалахне ярко, наче золотом посипле іскрами, потому перейде в пурпуру, заяснiє ціле небо від неї, відбивається в широкому плесі води... Місцями чудовий фіолет стрілить високо, десь аж під зорі.

Темний ліс стримує вогонь. Він вогкий, зі снігом, не горить.

Кінь стриже вухами, звертає голову в сторону горіючого степу.

Фармарі палять суху траву, щоби нова поростала на попелі.

Довго ще небо червоніло, далі стемніло зовсім і знов виступили тисячі зір на темному канадійському небі.

Манітоба, квітень 1925.

*) Buggy — легенький візок на високих колесах.

**) Scotchman — Шотляндець.

***) Fish-pawk.

****) Base-ball — гра мячем.

мету, то маски стають недійсні й вояки позбавляються всіх засобів оборони.

Захист від отруйних ґазів є значно труднійший тому, що немає одягу, який би ізолював людину від них, а якби й був, то носити його весь час булоб нелегко. Ці ґази вимагають негайної відправки вояка в запілля, роблячи його нездатним до бою на кілька тижнів.

Що-ж торкається захисту коней, то справа узгляднюється через вимоги їх великого обєму та їх нерозумности.

Хемічна зброя може служити кожній великій промисловій державі, яка посідає хемічні фабрики. Проф. Ґапеллі каже: „надто велика легкість, з якою ці фабрики можуть бути пристосовані майже на протоці одної ночі для потреб хемічної війни, робить почування остраху й недовіря до сусіда, який має велику хемічну орґанізацію“.

А як відомо: хемічна промисловість найбільш розвивається в Німеччині й один час французька преса була стурбована чуткою про винахід ґазу величезної руйнуючої сили.

Як би там і було, а в майбутній війні великих держав хемія прислужиться в великій мірі до взаємного вигублення людського роду. **І. Г.**

Звідомлення

Крайового Комітету Допомоги „Голодному Селу“ за місяць серпень 1925 р.

Урядові репресії.

Повітовий Комітет допомоги голодному селу в Сколім з самого початку своєї роботи стрічався з перепонами з боку влади. 16. червня сільське старостно прислало до голови Комітету о. Михайла Мосоra офіціяльне запитання, на якій підставі творяться Комітет: 3. липня явився поліцай у квестора, який переводить збірку жертв для допомоги голодному селу, сконфіскував у нього готівку 15 золотих, перевів ревізію і заборонив збирати дальші пожертви. Крім цього поліцай був у кількох членів Комітету і переводив слідство. Комітет вніс скаргу до старостства проти такої поведінки, але скарга до сього часу не дала жадних наслідків.

Обєднання ратункової акції.

В Богородчанах ратункова акція допомоги селу переводилась двома комітетами. На засіданні 22. липня обидва комітети рішили обєднатись. Головою спільного комітету обібрано о. Вол. Косевича, заступниками голови д-ра О. Когута, секретарем п. С. Ліпинського.

Становище в повіті Богородчани.

Голоду в повіті не було, бо бараболя, якою тут головно живуть, власне зародила була. Докуповують тут люде до бараболі дещо муки заробітками в лісі і вивозом дерева як з тартаків, так також на Поділля в заміну за збіжжя. Деякий заробок був також у копальні нафти в Битковi. Безсніжна зима, яка відібрала можність зарубу дерева, упадок трансакцій деревом, отже брак зарібку фірманками, а в кінці застій у нафтовім промислі, в якім тутешні люде хоч на найпростійшій роботі могли заробити на муку — все те цілковито підтяло екзистенцію великої части населення тутешнього повіту. Але люде сяк-так пробивались, надіючись на гарний урожай та допомагаючи собі збутом молока. В повіті була справа молочарень поставлена досить гарно.

Тимчасом прийшла слота, враз з нею повени рік і богородчанський повіт потерпів не тільки у цей час переднівку, але і на будуче на цілий рік. В наслідок виливу рік та гірських потоків вода не тільки залила та замулила, але цілими тижнями стояла по огородах. Уся огородовина особливо бараболі вимокли та погнили, так що велика часть людности остала на переднівку навіть без молодої бараболі, при якій можна було перебитись до жнив. Правда, багато з тих, котрі мають і в полі посаджені бараболі, вже тепер, не маючи нічого в огороді, підбирають хлібну, як оріхи, бараболю в полі, але халупники, що лише й огородець мали, не мають вже ніде нічого ушпортати.

Так само одиноке джерело, з якого можна було дістати який гріш на муку, себто достава молока до молочарень, в наслідок злив і довготревалої слоти перестало плисти. Тижнями стояли води на непропускальних пасовиськах, коровини не можна було із стайні вигнати; аби худоба не голодувала, люде косили дозріваючий овес та ячмінь на корм для худоби. Де-ж тут взяти від такої худібки літру молока яку, щоби продати в молочарні сметанку та купити муки до пісного молока. Слота, тревавча майже цілий місяць, поробила ще більші шкоди як минулий рік. У цілому повіті зрушта з початку переднівку [illegible] з під-не

сходить, а все киснє у воді. Дотепер одна третя бараболь не підгорнена, а богато вже - не буде підгорнено. В многих місцях не лише бараболя, але і збіжжя навіть жито підмокли і передчасно схнуть. Сіна, одинокої підпори тутешньої людности, буде лише одна третина.

Шкоди від повіні в повіті Калуш.

Повітовий комітет допомоги голодному селу в Калуші подає такі відомости про шкоди, заподіяні повінню: від повіні в більшій або меншій мірі в повіті потерпіло 62 громади. Знищено поля зовсім 2.351 гектар, сіножатей і пасовиськ 1553 гектари; частково знищено поля 5435 гектарів, сіножатей і пасовиськ 3725 гект. Знищено і ушкоджено будинків 243. Загальна шкода від повені в повіті виносить 1,898.250 золотих. Старостно оцінює шкоди від повіні в 650.000 золотих, але ця оцінка, на думку Комітету, є дуже зменшена, бо старостно приняло норми оцінки цілком невідповідаючі дійсности: так старостно оцінювало 1 гектар цілком знищеного поля всього в 100 золотих.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Вчорашнє число нашого часопису сконфісковано за два місця допису з Коломиї.

— **„Небезпечні саботажиста“.** В суботу вийшли на волю пп. Осип Гриневич і Володимир Качмарський, які пять днів просиділи у Бриґідках а понад 5 тижнів у слідчій вязниці на вул. Баторого під закидом участи нападу на почту, справаджуванню й переховуванню вибухових матеріялів і т. п. Оба названі є останніми з цілої „банди“, зложеної з 8-ми небезпечних саботажистів, яких арештування перед шести тижнями було прийняте цілою польською львівською всезнаючою пресою окликом захоплення, як доказ небувалої меткости і справности поліції. Усіх їх випущено вже на волю не найшовши в них ніякої вини.

— **Наслідком дощу** вчора на просторі 200 м. обсипався залізничий шлях між Бережанами і Підгайцями, так, що на протязі 5 годин припинився рух поїздів.

— **Під доразовий суд** поставлять Ботвіна, вбивцю тайного аґента Цеховского імовірно в четвер. У звязку з цією справою приїхали до Львова делеґати міністерства справедливости. Хто боронитиме Ботвіна — покищо невідомо.

— **Кожна неділя** приносить завсіди у Львові багатий „матеріял до праці“. Вчора рівницького челядника Каца зранив у бійці ножем замарстинівський громадянин Ян Пацента, — а громадянин Добровскі, з вул. Зеленої, вжив тої самої зброї супроти свого товариша Фр. Шимчишина, якого треба було відвезти до шпиталя. — За пянство та авантури арештовано ще: Ситника, Мішевського, Блоньску, Маршалек, Мовчана, Осипа Олійника, Еву Дида, А. Росмана, а за волокитство: Пискливця, Сталішівну, Райхерта, Майковського та Юнака. Не рахуємо злодійств, які відбуваються весь тиждень.

— **Кріза польського промислу.** У фабриці „Паровози“ під Варшавою вибух страйк. До праці не явилось 2000 робітників. Підклад страйку — питання винагороди.

— **Скасування загран. пашпортів — але не в Польщі.** З днем 1-го серпня входить в життя угода між Австрією і Німеччиною про скасування взаємних віз на вїзд і виїзд до обох держав. Розпочалися переговори поміж Австрією з одного, і Чехословаччиною, Італією та Швайцарією з другого боку в справі взаємного скасування загран. пашпортів. А в Польщі ?!...

— **Музей діялектів** засновує одно французьке наукове товариство, яке має на меті зберегти та плекати своєрідні прикмети говірок, що починають щораз більше щезати під впливом мови великих культурних центрів.

— **Доми для малярів та різьбарів** з 180 помешканнями і вільним простором на будову відступила париська міська рада ґрупі молодих артистів, які хотять дати почин до осування нової окремої „артистичної“ дільниці в Парижі.

— **Воронов і малпа.** Відомий російський лікар Воронов, що працює у Франції над „тайною відмолодження“, почував себе також до обовязку запротестувати проти американського „малпячого“ процесу. Він звернувся з таким листом до дениика „Котідієн“: Вш. п. редакторе! Протестую проти процесу зверненого проти дарвінізму. Мої праці над перещіпленням малпячих желез людям доказали в якнайясніший спосіб посвоячення людського тіла з малпячим. Раджу суддям у Дейтоні понйняти до відома висліди точної та наукової обсервації. Недавно мав я розмову з одним високим достойником церкви і цей по моїх наукових виводах сказав мені таке: „Бог, коли хоче, може сотворити людину навіть з малпи“. Видко, що Воронов, працюючи постійно з малпами, взяв собі справу справді до серця, коли аж так запротестував.

— **Ґалійський університет** повстане в місті Гельвей в Ірляндії і стане наскрізь національною високою школою, присвяченою ґалійській мові. Усе викладатимуть там по ґалійському; ґалійські семинарі з університету в Дебліні і Корку перенесуться туди.

— **Міжнародня виставка** буде зорґанізована 1-го липня у слідуючому році в Філядельфії, в память 150-літньої незалежности Злучених Держав. Усі країни світа одержать запрошення взяти в ній участь. Вона займе простір 250 гектарів, тому, що орґанізатори рахують на відвідини 40 мілїонів гостей. Виставка буде у Філядельфії, а не в иншім місті, з огляду на історичну традицію, звязану з цим містом. Тут проголошено незалежність Злучених Держав 4. липня 1776 р., а в році 1787 прийняли тут перший закон про федерацію держав.

З судової салі.

Процес Корнгабера і тов. — за обманство і вимушування.

22-ий день розправи.

Свідок Анна Паньчишин відповідає на запити оборони. Казала м. и., що її син Степан ніколи на довший час не виїздив зі Львова, за виїмком одного разу зимою в 1923 р. на кілька днів. Де перебував Степан П. підчас останньої відсутности. Не мала тоді від сина жадних відомостей; знала, що він сидить десь на селі, але де, не знала. В справі Фідика каже, що не знає його. На поліції, побачивши фотографію, признала, що такий чоловік приходив до них, не називаючи його імени. Тепер свідок не пригадує собі всього того, а по поведінці Анни Паньч. у суді можна сміло вірити її, що на поліції вона взагалі незнала, що з нею діється. Чому чоловік віддав найдений під ліжком револьвер Марфинкові — не знає.

Обор. д-р Перацкі, вірний своїй тактиці, завдає свідкові цілу силу скомплікованих питань про відношення її сина до комуністів, його комуністичну роботу etc. (все те мала знати бідна затуркана сторожиха!), але предсідник ухиляє ці питання, а трибунал затверджує ухилення.

На закінчення зізнань, як доказ, що все те, що вона зізнала, є правдою, Анна П. каже, що готова заприсягти свої слова. Така природна заява викликує з боку обор. д-ра Дворніцкого незрозуміле здивування, як доказ прекрасного знання психіки простолюддя в того „знаменитого“ львівського мецената...

Свідок адвокат д-р Густав Бромберґ зізнає на обставину, що Дворніцкі будучи в нього, робив враження людини, цілком переконаної про правдивість донесення Микитина.

Розправа йде дальше.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Радянські маневри.

„Курєр Червони“ повідомляє, що радянський уряд заповів великі військові маневри на половину серпня. Має то бути відповідю на польські маневри в околиці Бродів. Радянські маневри будуть над польсько-радянською границею.

Пилеве заповідає офензиву.

Ріфени продовжають офензиву проти французьких військ. Висадили поїзд із франц. транспортом. Згинуло кілька франц. жовнірів. До Абд-ель-Керіма прибув б. шеф російської фльоти Раскольніков. Пенлеве заявив журналістам, що цілю подорожі марш. Петена до Марока була зміна на становищі команданта на тамошнім фронті. Коли Абд-ель-Крім не прийме услівій франц. уряду, офензива на мароканськім фронті зачнеться наново.

Заворушення в Китаї.

З Льондону повідомляють: В Нанкінзі прийшло до кровавих заворушень із Англійцями і Китайцями на терені міжнар. транспортного товариства, яке є в англійських руках. Убитих є сім Китайців і один Англієць. Решта чужинців втекла на англ. кораблі. З Шанґаю вирушило кілька англ. воєнних кораблів на поміч чужинцям у Нанкіні. Перед заворушеннями бачили в Нанкіні більшовицьких аґентів.

Кінець страйку в Анґлії.

Завдяки субвенції англ. уряду для вугляного промислу гірничий страйк скінчився, але кріза не усунено.

ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИСЛАЛИ МАЛИЙ ДАТОК НА ВІДНОВУ ДОМУ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА“ У ЛЬВОВІ?

Біржа.

Львів, 4. серпня 1925.

Гроші.

Амер. дол. 5·33 — 5·32, канад. дол. 5·18 — 5·22, ческі кор. 0·16 — 0·16¼, авст. 0·02¼ — 0·02¼, франц. франк 0·25 — 0·25½, швайц. фр. 1·02—1·03, анг. фунт, 25·90—26·00.

Золото. 20 кор. 22·00—22·10, 20 франк. 19·80—20·00; 20 марк. 24·90—25·00; 10 руб. 27·50—27·60.

Срібло. Австр. кор. 0·43¼—0·43¾, 5 авст. кор. 2·27—2·28, фльорени 1·17—1·19, рубл. 1·83—1·85, рубель дрібним сріблом 0·82 1·0·85.

ЗАХАР СКВАРКО

Телеграмою сповіщають нас з Коломиї, що дня 2. ц. м. помер там визначний громадський діяч

ЗАХАР СКВАРКО

б. соймовий посол, б. член Української Національної Ради і Директор Покутського Союза Кредитового. Похорони відбудуться 3. ц. м. в 2. год. попол.

Посмертні згадки.

Сидір Кисілевський, парох Кроґульця к. Копичинець, упокоївся 13. VII. с. р. в 77 р. життя. Імя покійника певне менше відоме загалові громадян, але зате добре знає його Копичинеччина, де Він від яких 40 років невпинно працював. Незнане українському загалові імя Небіщика тому, бо раз діяльність його обмежувалася на Копичинеччину, а по друге він, як москвофіл, не брав участи в українському житті. Одначе й він не був москвофілом шовіністом. Це був тип в роді Івана Наумовича, лише може ще більш ідейний та тихий. Це один з тих, які ідейністю і завзяттям багато зробили для простолюддя в останнім півстолітті нашого життя. Той вимираючий тип належить бодай згадкою в часописах задержати в памяти грядучих поколінь. Переважна часть читалень „Просвіти“ в Копичинеччині і Народний Дім в Копичинцях — це діти — покійника. Хоча він основував читальні ім. Качковського, одначе з часом всі вони переменювалися на чит. Просвіти, проти яких покійник не виступав. А віче\u0432ий рух чи за виборчою реформою, чи в економічних справах а ріжні збори, наради — це все здебільша діло покійника. Не було такої непогоди, яка спинилаби його в поїздках туди, де цього вимагала народня справа. Але дійсно оригінальним методом послугувався на економічному полі, а саме при злохочуванні селян до розведення садів. Через яких 10 років він спроваджував зза границі щепи до свого саду. Селяни їх викрадали й садили у себе, про це знав добре Покійник, і як нераз зайшов до господаря і доглянув в саді свої щепи, лише говорив вдоволено: „ось і ту мої щепи“. Йому залежало на тім, щоби при кождій хаті був овочевий сад. І дійсно до цього довів. Бувало й так, що він при сповіди на покуту завдавав садити овочеві дерева. Ширенням тверезости довів до того, що в Кроґульці нема ніодної корчми й ні одного жида. А заглянути було в його сад: там можна побачити астрономічну обсерваторію, літній театр (покійний займався аматорськими виставами), оподаль саду саджавка з рибою ним уладжені, за селом купальня та багато инших заведень, з яких дещо пропало в часі війни, коли його були арештували, як „небезпечного“. Це була оригінальна людина, інтеліґентна й енерґійна, при всякій народній роботі просто безцінна, повна ріжних планів та змагань, щоби наріт піднести просвітно й економічно. Але не знайшов він належного зрозуміння у загалу, за свою марку москвофіла та дивака, дарма, що були люди, які бачили у ньому чоловіка великої сили, волі й духа. В кожному разі Покійник своєю діяльністю дав силу партійних вказівок для тих, що забираються до праці на народньому полі, та сіяв зерно, з якого виросло гарне й здорове збіжжя. **Т. З.**

Софія з Нероновичів Маркова, вдова по редакторі „Галичанина“, „Русского Слова“, померла у Львові дня 30. липня с. р. в 61 р. життя. Похорони відбулися в суботу 1. серпня о 3. год. попол. з дому при вул. Сташіца ч. 8. на Личаківський цвинтар. В. І П.

Стефанія з Зельських Височанська, жінка о. Степана, пароха в Перегносі, упокоїлася дня 27. липня 1925, по короткій і тяжкій недузі, проживши 58 літ.

З Покійною зійшла в могилу жінка чистого характеру та великих чеснот. Була не тільки найліпшою жінкою та матірю для своєї рідні, але правдивою добродійкою для цілого села. Щораз рідший тип правдивої [illegible]

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

справах парохіяне, а Вона мала для них все якесь слово розваги, потіхи та заохоти. Всім була для всіх, для себе нічим.

Попри свої родинні та станові обовязки знайшла усе час, щоб брати живу участь у громадськім та просвітнім життю села. От нпр. вже в останніх роках дала почин до заснування при відновленій чит. „Просвіти" аматорського кружка, якого була душею і дорадницею. Передчасна та несподівана смерть, яка заскочила нечайно рідню, усіх знакомих та парохіян, викликала щирий жаль не лиш в крузі родини та парохіян, але й у всіх, які знали особу Покійної. Тож і на похорони Покійної, які відбулись 30. VII. пр. явились, окрім рідні, усі знакомі і сусіди, до яких дійшла сумна вість, та майже усе місцеве населення, та при проводі 17. священиків відпровадили тлінні останки Покійної на місце вічного відпочинку. Велике число вінців прямо закрило Її свіжу могилу.

Бо окрім вінців від опечаленого мужа, осиротілих дітей і внуків, родини і знайомих, зложено вінці від Задаткового Т-ва в Глинянах через дир. п. Терлецького, місцевих громадян, молоді, згуртованої в Амат. Кружку; від місцевої читальні „Просвіти" зложив п. Михайло Букеда вінець з пшеничних колосків та теплиць, щирими словами попрощав „дорогу Їмость та щиру порадницю". Нехай жеж та земля, яку Покійна любила, та у любови до неї, виховала Свої діти і парохіян, буде Їй пером. — В. І. П.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Українського Наддніпрянського Театру О. Міткевича.

Монастериська:
7.VIII. „Пан Твардовський".
14.VIII. „Запорожський клад".

Бучач:
1.VIII. „Циганка Аза".
2.VIII. „Маруся Богуславка".
3.VIII. „Пан Твардовський".
4.VIII. „Воскресення".
5.VIII. „Запорожець за Дунаєм".
6.VIII. „Вій".
15.VIII. „Гейша".
16.VIII. „Ноктюрн" і „У Ганхан-Бея".

Бітків:
9.VIII. „Запорожець за Дунаєм".
2.VIII. „Ой не ходи Грицю".
12.VIII. „Вій".
13.VIII. „Пан Твардовський".

Надвірна:
10.VIII. „Монахи".
11.VIII. „Ноктюрн" і „У Ганхан-Бея".

Запрошення з міст, що до приїзду театру проситься надсилати до 10.VIII. до Бучача. 120 2—?

На „Рідну Школу" зложили: Вп. п. Стефанович 100 зол. замість окремих повідомлень про своє вінчання з Вп. панною Марією Віргушівною, котре відбулося 25. липня п. р. в церкві св. ап. Петра і Павла. — Вп. п. В. Д. 10 зол. в місце бажань Вп. п. Андрієві Вайновичеві і його Дружині. — За ці жертви складає Шановним Жертводавцям щиру подяку Головна Управа У. П. Т. 150 1—1

Слідуючі громадяне задекларували свої жертви на будову дому на городецькій дільниці: По **40 зол.**: Бойко Микита, Болевич Осип, Ґеців Іван, Гаврилів Т. По **35 зол.**: Благодір Олександер, Брик Володимир. По **35 зол.** Подложевич Микола. По **30 зол.**: Заневич Михайло, Цвіцірук Теодор, Дрозч Катерина, Павлів Іван, Чорній Анна, Дримадик Иосиф, Шпаковська А., Мікльош Текля, Байтеля Александер, Біловус Василь, Федусевич А., Деркач Степан, Дідич Іван, Ганяи М., Затварницький Іван, Жмія Тома, Лада Мих., Шизво Юлія, Яць Мацвиня. По **25 зол.**: Іваників Іван, Петрів Анна, Ковальський, Глібовицький Денис, Яцків Герасим, Федорко Василь, Максимець А., Петрів Петро, Гладкий Ігнатій, Бозюк Володимир, Кулай С., Заневич Павло, Музичка Мих., Служинська Лія, Хомів Данило, Жарський Франц, Цилевич Володимир, Манько Василь, Ґипціль Іван, Котек Іван, Слободян Роман, Дячок Олекса, Кравець Іван, Сас Василь, Головчак Василь, Сідильський Василь, Вербовий Дмитро, Шик Василь, Ганко М., Маркевич Микола, Солонинка Михайло, Волошинський Степан, Колісник Данило, Вань Микола, Ласка Роман, Семків Антін, Любав Іван, Родак О., Андрейчук Микола, Пляткін Михайло, Волинський Михайло, Ґоральовський Олекса, Громницький, Скицький Іван, Муриш Максим. По **24 зол.** Найдут Микола, Козак Теодор, Гординський Денис, Недзінська Франя, Гнаткевич Анастазія, Ткачук Микола. По **22 зол.** Деньків. По **20 зол.** Рудницький Ростислав, Федуняк І., Савчак Юрій, Гавур Гаврило, Бинь Тимон, Пригода Микола, Стояловський Р., Горбан Василь, Нікодимович Олена, Гевко Іван, Бабяк Михайло, Загальський Данило, Романюк Анна, Коут Н., Панончук Юр., По **15 зол.** Волошин Михайло, Гладій Лука, Павлик Іван, Ноба Т., Катаринець Василь. По **12 зол.**: Палютюк Ірина, Добренський Мих. По **10 зол.**: Волошин Василь, Мурачевська, Трохим Михайло, Лена П., Аверках Василь, Лепняк Андрій, Ванька Василь. По **6 зол.** Війковський Р. По **5 зол.**: Кусик Андрій, Походай П., Грінова Катерина, Кулик Яким, Д-р Лаба. По **2 зол.**: Федорчак Софія. По **1 зол.**: Юськів Марія, Криштальський Ігнатій, Пелеський Иосиф, Юрчинська Вікторія. 141 6

Дрібні оголошення.

ПОШУКУЄТЬСЯ приміщення при родині для одної або двох панночок з вищих клас гімназії. Вимоги: добра опіка, окрема комната, добрий харч, фортепян по змозі близше гімназії С.С. Василіянок. Зголошення до 15. серпня з условинами на адресу: Народня Торговля, Броди, під „Станція". 143 2—5

ДО ЗАМІНИ самостійна учительська посада в Жабю за посаду в підгірській околиці. Будинок власний, мурований складаючийся з 4-ох кімнат і шкільної салі, господарський будинок і город. Е. Поліщук, Жабє. 147 1—3

ПРИЙМУ на мешкання одну панну або дві сестри учениці з гімназії. Близша відомість до Експедиції „Діла". 1—2

ЖІНКА старша здорова, чесна, знаюча господарство сільське і домове глядає місця господині. Цілова, Львів, Янівська 48. 148 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

2-гі Надзвичайні Загальні Збори Т-ва Чит. „Просвіта" в Бориславі

відбудуться дня 15. серпня 1925 р. в год. 6. веч. у великій салі „Народнього Дому" з таким порядком дня: 1) Звіт дотеперішньої діяльности уступаючого здекомплектованого Виділу. 2) Вибір нового Виділу. 3) Намічена робота для Т-ва „Просвіти". 4) Запитання і внесення.

Право рішаючого голосу на Зборах мають лиш ті члени, які заплатили вкладки по кінець серпня п. р. Безробітні робітники і прочі поредуковані не платять жадних вкладок і є надальше членами Т-ва.

В Бориславі, 1. серпня 1925.

За Виділ читальні „Просвіта":

Кулинич Іван, голова. **Юркевич Осип.** 146 1—2

Подяка.

Невмолима смерть забрала нам передчасно і несподівано Найдорожшу Жену, найліпшу Маму і Бабусю, бл. п. Стефанію з Зельських Височанську.

В тім великім горю дізнали ми стільки щирого співчуття, заявленого будь устно, будь письменно, що немаючи змоги віддячитись иншим способом, складаємо усім найщирійшу прилюдну подяку.

В першій мірі складаємо щиру подяку Впр. о. деканові Садовському за ласкавий провід в похоронах та за теплі, серцем виголошені, прощальні слова при виносі Покійної з дому і Впр. о. А. Гинасові за зворушуючу проповідь в церкві над домовиною Покійної, та за св. Сл. Божі за спокій душі Покійної.

Дякуємо щиро Впр. і Всч. оо.: сов. А. Коритковi, сов. А. Дольницькому, сов. і дек. І. Курчабі, А. Стецькому, Е. Монцібовичові, О. Боберському, І. Андрушиновi, сов. Е. Костишинові, В. Терещукові, І. Бачинському, сов. С. Ковалівому, В. Чорному, І. Пінкевичові за Сл. Божі за душу Покійної та за ласкаву участь в похоронах.

Впр. о. сов. Е. Костишинові, що з хором добірним своїх парохіян з Балучина причинився до звеличання сумного обряду як співом підчас Сл. Божої, та підчас похоронного походу, складаємо зосібна Йому і членам хору щиру подяку.

Рівнож дякуємо щиро Впр. оо. лат. обр. каноніковi і деканові І. Шлепзакові, Мгр. Зарембі, пароховi Заліпя, за жертвовані Сл. Божі і участь в похоронах.

Дякуємо відпоручникові Тов. Задаткового в Глинянах п. дир. Терлецькому за участь та зложення вінця. Дякуємо щиро місц. провізорам та братству церковному та усім громадянам місцевим, які чимнебудь помогли в тій тяжкій хвилі, а особливо провізорові А. Польному, дякові С. Кінцеві та відпоручникові місц. читальні за сердечні прощальні слова над могилою.

Дякуємо Вп. дир. Стефановичеві рівнож за Його прощальну промову над гробом.

Особливо щиро-сердечно дякуємо Вп. П. Садовським і Вп. о. І. Пінкевичові за відвідини Покійної в часі недуги і слова розради.

Дякуємо Вп. П. Д-рові Т. Кульчицькому за совісну лікарську опіку та докладання усіх зусиль — задержати дороге для нас життя Покійної.

Наконець усім, які прибули на похорони та віддали Покійній послідну прислугу, складаємо щиру подяку. Нехай Бог заплатить.

Перегнoїв, 1. серпня 1925.

о. Степан Височанський, муж; Ярослава, о. Роман, діти; о. Іван Фединський, зять; Климентина, синова; Мирослав і Анатоль Абрисовські; Ольга, Ірена, Роман, Марія і Ярослава Фединські; Милослава і Богдан Височанські, внуки. 145 1-1

За редакцію відповідає І. Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.